

Autoři: Alexander E. Ronnett, Faust Bradescu

Následující data představují milníky působení této organizace:

24. června 1927: Codreanu spolu s dalšími čtyřmi spolubojovníky Ionem Motou, Iliem Garneatou, Corneliem Georgescem a Radu Mironovicem pokládají základní kámen legionářského hnutí, jehož celý název zní Legie archanděla Michaela. Zakládající dokument této organizace obsahuje následující prohlášení: *„Dnes, v pátek 24. června 1927 (den sv Jana) ve 22 hodin byla pod mým velením založena Legie archanděla Michaela. Jsou v něm vítáni všichni, jejichž víra nezná hranic. Ti, kdož mají pochybnosti, nechtě nevstupují. Tímto jmenuji Radu Mironovice velitelem Ikonické gardy.“* Corneliu Zelea Codreanu

10. července 1927: Codreanu vytyčuje první duchovní principy hnutí, mezi něž patří: víra v Boha, důvěra v poslání legionářského hnutí a vzájemná bratrská láska mezi legionáři. Představuje též hymnu celé organizace.

1. srpna 1927: Vychází první číslo dvojměsíčníku s názvem *Pamantul Stramosec* (Země předků). Jedná se o první tiskovinu hnutí pod vedením Codreana, jež se zároveň stala jeho oficiálním tiskovým orgánem.

8. listopadu 1927: První legionáři skládají přísahu Corneliu Codreanovi. Celkově jich toho dne bylo 28.

19. února 1928: Díky legionářské sbírce, jež započala 1. prosince, si organizace mohla dovolit zapůjčit nákladní auto

Léto 1928: Začíná nová etapa hospodaření legionářského hnutí. Vybraní členové rozvázejí některé základní plodiny a ovoce vypěstované v pronajaté zahradě jednoho z členů do zdravotnických zařízení, jimž je následně nabízejí k odkupu.

10. prosince 1928: Profesor Ion Gavanescul skládá legionářskou přísahu

3.-4. Ledna 1929: Generál Ion Tamoschi skládá legionářskou přísahu, přičemž téhož dne se

zároveň koná i první schůze vůdců „Hnízda“. Codreanu zde stanovuje základní principy systému „dynamického vzdělávání“ (**Výchova prostřednictvím akce**). Během téže schůze je ustaven i Legionářský senát. Mezi jeho první členy patří: Hristache Solomon, generál Macridescu, generál Ion Tamoschi, Spiru Pecielli, plukovník Paul Cambureanu, profesor Ion Butaru a Traian Braileanu.

Léto 1929: V návaznosti na zformování dynamického systému vzdělávání ustanovuje Corneliu Codreanu dva vzdělávací stupně s cílem: a.) rozvinout osobní vůli, b.) akceptovat těžký život, c.) přinutit každého člena, aby akceptoval závazek být přísný sám k sobě.

15.12.1929: V malé moldavské vesničce Beresti se koná první veřejná legionářská schůze. Dozvěděly se o ní úřady, jež se pokusily jejímu konání překazit.

Leden 1930: Corneliu Codreanu se rozhodl zintenzivnit legionářskou propagandu mezi chudými rolníky. Buňky legionářské organizace pronikají do nejrůznějších moldavských regionů. Nastávají první „konflikty“ s úřední mocí.

10. února 1930: V Cahulu se koná rozsáhlá legionářská demonstrace, jíž se zúčastnilo více než 20 000 rolníků. Od tohoto okamžiku začínají rolníci z ostatních regionů (Besarábie, Maramures) žádat legionáře, aby navštívili jejich oblast.

Červen 1930: Codreanu zakládá novou celonárodní organizaci určenou pro boj s komunistickou propagandou v Besarábii. Jednalo se o organizaci skládající se z členů Legie archanděla Michaela a dalších mládežnických skupin, jež nebyly napojeny na žádnou z politických stran. Hlavním cílem tohoto spolku bylo uspořádat nenásilný pochod a demonstraci proti komunistickému vlivu na území Besarábie. Na následném setkání přišlo na přetřes jméno zmiňované organizace. Nakonec zvítězil návrh legionáře Granganua, aby organizace nesla název „Železná garda.“ Později byl tento název propůjčen politické straně vzešlé z legionářského hnutí. Tehdejší ministr vnitra Vaida-Voevod vydal povolení k uskutečnění pochodu Železné gardy v Besarábii, na základě tlaku ze strany aktivistických masmédií jej však odvolal.

20. července 1930: Vláda zakazuje rozšiřování legionářské propagandy na území Besarábie, a to i přes to, že jej dříve povolila. Corneliu Codreanu následně vydává manifest, v němž kritizuje praktiky vůdců židovských organizací a úplatných politiků a vyzývá všechny duchovně čisté Rumuny k boji. Tisk rozjíždí extrémně násilnou kampaň proti legionářskému hnutí.

8. listopadu 1930: V Bukurešti je otevřeno první legionářské centrum.

Prosinec 1930: Rozzuřený legionář Dumitiescu-Zapada se pokusil zavraždit komunistického novináře a šéfredaktora listu Dimineata (Ráno), aniž by se se svým úmyslem komukoli svěřil.

9. ledna 1931: Codreanu je spolu se ostatními legionářskými vůdci zatčen a držen

v útrobach vakareštského vězení.

11. ledna 1931: Ministr vnitra Ion Mihalache poprvé na popud příkazu vydaného radou ministrů rozpouští Železnou gardu a Legii archanděla Michaela, ač se podle platné rumunské ústavy jedná o neústavní čin. Zároveň jsou publikovány zfalšované dokumenty s cílem zkompromitovat nejvyššího vůdce legií v očích veřejnosti.

Konec února 1931: V soudním procesu týkajícím se rozpuštění Železné gardy a Legie archanděla Michaela se tribunál v Ilfově jednomyslně vyslovuje pro zrušení zákazu.

31. března 1931: Po 81 dnech strávených za mřížemi opouští Codreanu a jeho šest spolubojovníků brány věznice.

1. června 1931: Legionářské hnutí se poprvé účastní parlamentních voleb, v nichž nakonec obdrželo 43 183 hlasů, což však nestačí ke zvolení ani jednoho poslance.

31. srpna 1931: Konají se dopňující volby v neamtském okrsku. Navzdory mnoha překážkám slaví legionáři svůj první úspěch: získání 11 301 hlasů je dostatečným ke zvolení Cornelia Codreana poslancem.

31. prosince 1931: Codreanu pronáší svou první řeč na půdě parlamentu, v níž se dotýká klíčových ideologických pojmů své generace, mezi něž patří Bůh, vlast, král, rodina, vlastnictví a armáda. Následně se zaměřuje na základní problémy tehdejšího rumunského života: „židovský problém“, „problém mládeže“, „problém zahraniční politiky“, „problém chudoby rolnictva“ a „problém komunismu“. Zodpovědnost za zbídačení národa pak připisuje demokratickým politickým stranám.

Při této příležitosti rovněž vůbec poprvé naznačuje náhled legionářského hnutí na zahraniční politiku: *„Pokud nám bude dáno na výběr mezi dvěma extrémy (fašismem a komunismem), budeme stát mezi těmi, kteří se domnívají, že slunce nevychází v Moskvě, nýbrž v Římě.“* V rámci svého projevu Codreanu též zmiňuje některé politické teze zásadního významu:

- Zavedení trestu smrti za zpronevěru veřejných prostředků
- Konfiskace jmění těchto defraudantů
- Přivedení k zodpovědnosti všech politiků jednajících proti zájmům země
- Zákaz členství politiků v administrativní radě
- Vyhnání všech zahraničních vykořisťovatelů ze země
- Prohlášení rumunského území za nezcizitelný a nezadatelný majetek rumunského národa

- Přinutit všechny zvolené zástupce k čestné práci
- Uzákonit centrální správní úřady

9. ledna 1932: Codreanu zahajuje předvolební kampaň v tutovském okrsku

Březen 1932: Iorgova a Argetoianova vláda se rozhodla porušit zákon a podruhé zakazuje Železnou gardu. Nezabraňuje to sice v práci propagačních týmů, avšak Codreanovi to znemožňuje hájit se na parlamentní půdě. Tisk hýří odsudky a nactiutrhačnými výroky a volá po zničení Železných gard. Několik legionářů končí zbito a uvězněno na popud úředních rozhodnutí.

17. dubna 1932: I přes všechny tyto ústrky Železná garda vítězí ve volbách v Tutově, následkem čehož se profesor Ion Zelea Codreanu, otec Cornelia Codreana, stává druhým zvoleným poslancem z řad hnutí.

17. července 1932: Konají se řádné parlamentní volby. Železná garda v nich získává 70 000 hlasů, což stačí ke zvolení pěti poslanců.

10. prosince 1932: Corneliu Codreanu vytváří první vyšší stupeň v legionářské hierarchii: post Legionářského velitele. Náklad stranické tiskoviny dosáhl počtu 35 000 kusů každého vydání. Legie vlastní tiskárnu a dva nákladní automobily.

Duben 1933: Propagandistický tým, přezdíváný „Tým smrti“, vyráží na dvouměsíční cestu po Oltenii, Banátu a Transylvánii. Tým nabyl své přezdívky díky legionářské písni téhož jména a odhodlanosti padnout do posledního muže, aniž by jeho členové jakkoli reagovali na provokace a ozbrojené útoky vůči němu vedené.

Červen 1933: V Aradu (provincie Banát) se koná vůbec první soudní proces s členy „týmu smrti“. Všichni jsou nakonec zproštěni obvinění.

Začátek července 1933: I druhý soud vedený proti členům „týmu smrti“, jenž se tentokrát konal v transylvánské Alba Iufii, končí osvobozením všech obžalovaných.

10. července 1933: Vláda A. Vaidy-Voevoda zakázala otevření tábora komunitních prací ve Visani, kde se více než 200 legionářů mělo podílet na budování šestikilometrové přehradní hráze. Zatčení legionáři byli brutálně šikanováni policií.

4. srpna 1933: Započíná stavba Casa Verde (Zeleného domu) na bukureštském předměstí Bucurestii Noi (Nový Bukurešť), nacházejícím se na severu města. Původním účelem Casa Verde bylo poskytování útočiště zraněným legionářům. Později sloužil jako hlavní stan legionářského hnutí.

Červenec-srpen 1933: Proti legii a jejím společenským aktivitám byla zahájena štvavá mediální kampaň. Tato pomlouvačná kampaň obviňovala legionářské hnutí ze založení

padělačského spolku v transylvánském Rasinari, pro něž pracovali cizinci a financovat jej údajně měli Hitler, Mussolini a Moskva. Nejzavileji si počínaly redakce sídlící v ulici Sarindar, známém to centru židovského tisku.

15. listopadu 1933: K moci přichází liberální vláda I.G. Ducy, jež se pokouší zničit Železnou gardu. Vláda rozjíždí dopsud nevídaný teror proti členům Železné gardy. Na denním pořádku je zatýkání, zákazy výlepu plakátů a shromažďování, potlačování legionářského tisku, atd.

22. listopadu 1933: Padl první legionář. Student jménem Virgil Teodorescu byl zabit policií při výlepu plakátů v Constantě (provincie Dobrudža)

28. listopadu 1933: Legionář Nita Constantin, působící ve funkci řidiče, byl zabit v moldavské obci Jassy.

4. prosince 1933: Corneliu Codreanu vydává memorandum, v němž kritizuje teroristické praktiky liberální vlády. Z vraždění a mučení legionářů obvinil následující členy vlády: I.G. Ducu, Nicolae Titulesca, Victora Iamanddiho, Inculeta, Victora Antonesca, Valera Romana, generála Dumitresca (šéfa policie) a Eugena Critesca (velitele ochranných oddílů).

9. prosince 1933: Ve valašské provincii Vlasca je zabit rolník Nicolae Baianu.

10. prosince 1933: Ducova vláda potřetí zakazuje Železnou gardu a znemožňuje jí tak účast ve volbách. Bylo zatčeno a uvězněno okolo 18 000 legionářů, Corneliu Codreanu se však úspěšně skrývá.

Prosinec 1933: V provincii Dobrudža je zabit rumunský Makedonec Gheorge Bujgoli.

29.-30. prosince 1933: Legionáři Nicolae Constantinescu, Doro Belimace a Ion Caranica zavraždili ministerského předsedu I.G. Ducu, jenž stál za nařízením surového teroru vůči legionářskému hnutí. Všichni tři se okamžitě dobrovolně vydali úřadům. Teror narůstá a vládou inscenované vraždy se znásobují.

29.-30. prosince 1933: Codreanův pobočník Sterie Ciumeti, jenž je makedonského původu, je brutálně mučen a následně zavražděn, neboť odmítl prozradit, kde se skrývá jeho vůdce.

30. prosince 1933: V moldavském Tecuci je zabit krejčí Toader Toma. Dva přední deníky Calendnrul (Kalendář) a Cuvantul (Svět) stavějící se pozitivně k legionářskému boji jsou rozprášeny a jejich šéfredaktoři, Nikifor Crainic a profesor Nae Ionescu, jsou odesláni do vězení v Jilavě.

14. března 1934: Tři dny před zahájením soudní pře týkající se zákazu legionářského hnutí se Corneliu Codreanu dobrovolně vydává Válečnému výboru, který byl ustaven k jeho souzení. Výbor je tvořen pěti generály: Ignatem, Constandachem, Comanescem, Donou a Filipem. V roli královského žalobce působí generál Pelrovicescu.

5. dubna 1934: Válečný výbor a vojenský tribunál hlavního města osvobodily legionářské hnutí ve všech bodech obžaloby a propustily na svobodu 52 obžalovaných legionářů. Tři legionáři, kteří zavraždili I.G. Ducu byli odsouzeni k doživotnímu pobytu v pracovním táboře.

Od této chvíle se hlavní stan organizace nacházel v domě generále Gheorgeho Cantacuzina v bukureštské Gutenbergově ulici. Po tomto osvobozujícím rozsudku prestiž hnutí čím dál tím více rostla. Pro legionáře nastává dlouhé období vyplněné „výchovou pomocí práce“. Komunitní pracovní tábory vyrůstají v každém rumunském regionu. Mezi nejznámější patří ten v Giulesti u Bukureště (zeleninová farma a cihelna), transylvánském Dealul Negru (budování školy), bukovinském Rarau (zotavovna pro legionáře onemocnivší ve vězení), v besarábské Cotiugennii Mari (rekonstrukce položbořeného kostela) a Movila Techirgiol v dobrudžské oblasti (výstavba tábora pro raněné).

5. září 1934: Je odhaleno spiknutí proti Corneliu Codreanovi. Legionářský důstojník a poslanec v jedné osobě Mihail Stelescu byl velmi ambiciózním mužem, jenž se však nechal ovlivnit silami, jejichž cílem bylo zničení legionářského hnutí a pokusil se Codreana otrávit.

25. září 1934: Michail Stelescu je souzen „Radou cti“, složenou ze 23 legionářských velitelů, mezi něž patřil i on sám, jíž předsedal generál Cantacuzino. Stelescu byl uznán vinným a vyloučen z hnutí.

1. ledna 1935: Codreanu ve svém memorandu uvedl výčet aktů teroru ze strany rumunské liberální vlády, mezi něž patří:

18 000 uvězněných

300 hospitalizovaných s vážnými zraněními

16 mrtvých

3 odsouzení

20. března 1935: Codreanu zakládá politickou stranu *Totul Pentru Tara* (Vše pro vlast), jejíž vedení bylo svěřeno generálu Gheorge Cantacuzinovi.

Červen 1935: V provoz jsou uvedeny stovky komunitních pracovních táborů.

5. července 1935: Je otevřen pracovní tábor na břehu Černého moře Carmen Silva, v němž pod vedením Codreana pracuje na 800 mužů.

20. července 1935: Codreanu ve svém dalším memorandu, primárně adresovaném 242 legionářům v táboře Camota, uvádí vlastnosti, jež musí být krédem každého legionáře: *„Každý legionář se musí chovat tak, aby byl zosobněním rčení ‚je opravdový jako legionář.‘ Opravdový ze všech úhlů pohledu: ve vztahu k sobě, okolí (ve smyslu chování, postojů, pevnosti víry, respektu, atd.), vlastní organizaci, ke svým souvěrcům, nadřízeným, vlasti a*

Bohu.“

13. září 1935: Je ustaveno první legionářské finanční centrum a vzniká první legionářské družstvo.

19. září 1935: Je vydáno memorandum určené legionářskému finančnímu centru, v němž vydává pokyny vedoucím jeho jednotlivých oddělení. Svůj text končí slovy: „*Legionářské finančníctví je novou fází v historii obchodu, pošpiněného židovským duchem. Křesťanské finančníctví je založeno na lásce k lidem a ne na jejich okrádání, obchod vždy musí mít svůj základ ve cti.*“

Říjen 1935: Je svolána první schůze třinácti oblastních legionářských vůdců. Z těchto 13 regionů je složena struktura organizace na celonárodní úrovni.

11. listopadu 1935: Codreanu zakládá „legionářskou kontrolní komisi“, jejímž úkolem je monitorovat, zdali je na všech úrovních hnutí udržována požadovaná úroveň efektivity a morálky.

26. listopadu 1935: Při příležitosti názorové přestřelky mezi legionářským hnutím a nacionalistickou tiskovinou Porunca vremii (Řád času) Corneliu Codreanu vydává další memorandum, v němž deklaruje jeden z hlavních principů legionářské doktríny: „Podle legionářského dogmatu nejsme oprávněni se uchýlit k nečestnému jednání ani vůči svému nepříteli. Jak se chová on vůči nám je čistě jeho záležitostí.“

5. dubna 1936: Codreanu dokončuje práci na prvním vydání své knihy nesoucí název *Pentru legionnaires* (Mým legionářům).

22. dubna 1936: Je zahájena práce na prvních pracovních projektech tohoto roku, dohromady je po celé zemi rozeseto více než tisíc táborů.

30. května 1936: V memorandu týkajícím se rumunské zahraniční politiky Codreanu odsuzuje kroky Nicolae Titulesca, jenž se snaží o příklon Rumunska k SSSR: „Jednalo by se o zradu rumunského lidu vůči Bohu a morálnímu řádu tohoto světa.“

16. července 1936: Zrádce legií Mihail Stelescu, který pokračoval ve své podvrtné a zlovolné činnosti na stránkách svého deníku „Cruciada Romanismului“ (Křížácké tažení rumunskosti) je zabit skupinou deseti legionářů, pro něž se vžilo historické označení Decemviri. Stejného dne je v bukovinském Cernauti komunisty zabit legionář Gheorge Gligor.

1. října 1936: I přes celostátní zákaz vychází v transylvánském Sybiu kniha Cornelia Codreana.

25. října 1936: Je zformován „Oddíl legionářských dělníků“.

5. listopadu 1936: Corneliu Codreanu adresuje své memorandum na téma zahraniční

politiky s názvem „Problémy“ králi, politikům a celému národu. Na jeho stránkách uvádí: „*Neexistuje Malá dohoda nebo Balkánská dohoda. Kdo v něco podobného věří, nerozumí vůbec ničemu...*“

„Dva světy zde stojí tváří v tvář. Všechny diplomatické dohody se v čase války pod jejich tíhou rozpadnou. Tyto dva světy představují na jedné straně státy, v nichž proběhly národní revoluce a jejichž úkolem je ochraňovat kříž a civilizaci milénia a na druhé bolševismus, který se spolu se svými vazaly snaží položit národy na lopatky a rozvrátit křesťanskou civilizaci. Všichni, kdo v dnešních dnech hledí do tváře osudu a celé národní historie mají povinnost požadovat a vymáhat vymanění vnitřní a vnějškové zahraniční politiky z vlivu a kontroly svobodných zednářů, komunismu a judaismu. Jedině za těchto podmínek je možná záchrana našeho národa.“

24. listopadu 1936: Symbolický tým složený ze sedmi legionářských důstojníků (Ion Mota, Vasile Marin, Gheorge Clime, Neculai Totu, Alexandru Cantacuzino, Banice Dobre, otec Ion Dumitrescu-Borsa), odjíždí do Španělska, aby tam bojoval na straně španělských nacionalistů proti komunismu.

13. ledna 1937: Legionáři Ion Mota (švagr Cornelia Codreana) a Vasile Marin padli na španělské frontě u Majahondy, nedaleko Madridu.

26. ledna 1936: Codreanu ve svém dalším memorandu objasňuje legionářský postoj k převzetí moci: „Legionářské hnutí se nikdy neuchýlí k myšlence puče nebo státního převratu. K jeho vítězství může dojít pouze prostřednictvím dovršení vnitřního procesu ve svědomí rumunského národa. Vítězství, jehož bude dosaženo touto cestou, bude skvělé a průzračné, a rozhodně jej nehodláme vyměnit za laciné a pomíjivé vítězství vzešlé z násilného státního převratu.“

12. února 1937: V kostele v Saint Georgani proběhla nad mrtvými těly Moty a Marina „přísaha legionářských důstojníků“, tvořících elitu hnutí. Codreanu zakončil celý chvalozpěv následujícími slovy: „Z tohoto důvodu budete přísahat, že jste srozuměni s tím, že příslušnost k legionářské elitě v našem pojetí neznamena pouze bojovat a vítězit, nýbrž, a to v první řadě, zasvětit sama sebe službě pro národ. Idea elitní složky je neoddělitelně provázaná s myšlenkami obětování se a žití obtížného a trpkého života v chudobě. Tohle jsou hranice sebeobětování členů legionářské elity.“

13. února 1937: Mota a Marin jsou pohřbeni v mauzoleu v Casa verde. Pohřební průvod byl několik kilometrů dlouhý, celková účast se odhadovala okolo několika stovek tisíc lidí. Vlna legionářské popularity začala nabývat pozoruhodných rozměrů. Vláda začala pocítovat nejistotu, tudíž za pomoci tisku rozjela proti hnutí další kolo provokací a pomlouvačných kampaní. Čím dál tím více se začaly objevovat zprávy o puči, jenž měla údajně legie zosnovávat.

2. března 1937: Liberální vláda Gheorga Tataresca započala novou fázi boje proti legionářskému hnutí:

- všechny rumunské univerzity (v té době představující mocenská centra hnutí) byly uzavřeny na neurčito
- jsou zavřeny též všechny studentské jídelny a ubytovací zařízení
- všechna trestní stíhání legionářských studentů končí vynesením trestu
- všechny legionářské tábory a pracovní projekty jsou zakázány

15. dubna 1937: Ministerstvo války v Bukurešti zahájilo proces s tzv. „Decemviri“, jimž je odepřena možnost obhajoby, navíc nejsou povoleny ani žádné svědecké výpovědi ve prospěch obžalovaných.

27. dubna 1937: Ministerstvo války odsoudilo „Decemviri“. Osm z nich obdrželo doživotní trest v tábore těžkých prací, zbývající dva byli odsouzeni k deseti létům těžkých prací.

18. června 1937: Codreanu vydává memorandum při příležitosti desátého výročí založení legionářského hnutí, jež zakončuje následující větou: „Budťe opravdoví, spravedliví, čistí, mějte dobrou náladu a chovejte se tak, jak byste chtěli, aby se choval každý Rumun v každém dílčím legionářském distriktu.“

14. července 1937: Corneliu Codreanu odmítá myšlenku vládou prosazované kontroly legionářských pracovních táborů prostřednictvím O.E.T.R. (Úřad pro výchovu rumunské mládeže).

9. října 1937: Umírá generál Gheorge Cantacuzino, vůdčí představitel strany v Totul Pentru Tara.

12. října 1937: Novým vůdcem strany v Totul Penhu Tara je jmenován inženýr Gheorge Clime, jenž do tohoto okamžiku zastával funkci velitele v Buna Vestire.

Říjen-Prosinec 1937: Legionářské podnikání roste na celostátní úrovni: po celé zemi jsou otevírány legionářské restaurace, jídelny a penziony, jsou zakládána družstva a tovární sklady.

11. listopadu 1937: Codreanu zahajuje předvolební kampaň při příležitosti nadcházejících parlamentních voleb konajících se 20. prosince.

30. listopadu 1937: Corneliu Codreanu vydává prohlášení o zahraniční politice. Mimo jiné praví: „Stavím se proti velkým západním demokraciím, stavím se proti Malé dohodě, stavím se proti Balkánské dohodě a neuznávám žádné svazky se Společností národů, jíž nevěřím. Jsem pro rumunskou zahraniční politiku po boku Říma, Berlína a dalších států, v nichž proběhla národní revoluce proti bolševismu. Nejpozději 48 hodin po vítězství legionářského hnutí zformuje Rumunsko novou alianci s Římem a Berlínem, a započne tak svou svou historickou misi ve světě ve jménu obrany kříže, kultury a křesťanského náboženství.“

20. prosince 1937: Navzdory vládnímu teroru proti jeho členům získává legionářské hnutí v parlamentních volbách plných 16 procent hlasů, což dostačuje k získání 66 křesel.

28. prosince 1937: Následkem prohraných voleb rezignuje Tatarescova vláda. Sestavením nového kabinetu je pověřen Octavian Goga.

13. ledna 1938: Při příležitosti výročí úmrtí Moty a Marina Codreanu ustavuje v rámci legionářských jednotek speciální „Motův a Marinův oddíl“ pod velením Alexandru Cantacuzina. Členové tohoto elitního oddílu dostali do vínku motto „Připraveni zemřít“. Sympatie k legionářskému hnutí mezi rumunskými masami závratně rostou.

8. února 1938: V důsledku pomlouvačné kampaně ze strany Cuzovy a Gogovy vlády, a úmrtí několika legionářů, zabitých stoupenci „nacionalistické vlády“ se Codreanu rozhodl upustit od předvolební kampaně.

10. února 1938: Král rozpouští Cuzovu a Gogovu vládu. Sestavením nového kabinetu je pověřen patriarcha Miron Cristea.

12. února 1938: Státní převrat zosnovaný králem Carolem II. má za následek:

- anulování ústavy
- odročení voleb
- potlačení aktivit politických stran
- uvedení duchovního vůdce rumunské ortodoxní církve do funkce prezidenta státní rady
- jmenování Armanda Calinesca, budoucího vraha Cornelia Codreana, ministrem vnitra

21. února 1938: Codreanu, aby se vyhnul konfliktu s autoritami, se rozhodl rozpustit stranu Totul Pentru Tara a upustit od veškerých výdělečných aktivit legionářského hnutí.

22. února 1938: Codreanu zasílá protestní nótu královským úředníkům, v níž odsuzuje státní převrat a schválení nové ústavy.

5. března 1938: Vláda odvolává všechny placené státní zaměstnance přináležící k legionářskému hnutí z jejich funkcí (týká se to jak ministrů, tak i profesorů, učitelů a ostatních státních zaměstnanců)

25. března 1938: Codreanu zasílá dopis profesoru Nicolae Iorgovi, který proti legionářskému hnutí vedl štvavou kampaň ve svých novinách „Neamul Romanesc“ (Rumunský lid). Ve svém dopise jej obviňuje z nedostatku charakteru a odsuzuje jej k hanbě tváří v tvář vlastnímu národu a jeho historii: *„Křičím na vás z hlubin své trýzněné duše a stejně na vás budu křičet i z hlubin vlastního hrobu: jste po duchovní stránce nečestná osoba,*

jež ubližuje našim nevinným duším, avšak ani vy, profesore, ani ostatní lidé nesoucí zodpovědnost za tyto krvavé a neopodstatněné represe, se z naší strany nesetkáte s žádným násilím, ba dokonce ani s odporem.“

29. března 1938: Codreanu zasílá dopis šéfredaktorovi listu „Neamul Romanesc“, v němž se nesuohtně vyjadřuje k reakci profesora Nicolae Iorgy, který ji zveřejnil, aniž by předtím publikoval text původního dopisu. Dožadoval se tedy jeho opožděného otisknutí, neboť tak prý přikazuje kód cti.

30. března 1938: Profesor Nicolae Iorga namísto odpovědi kontaktuje státního zástupce a požaduje proti Codreanovi zahájit trestní stíhání za urážku na cti. Obžaloba pak následně poslouží coby klíčový dokument pro vládní postup vůči Codreanově osobě, rezultující v jeho zavraždění 30. listopadu 1938.

17. dubna 1938: Codreanu je uvězněn v Predealu. Započíná Velká persekuce, jejímiž strůjci jsou král Carol a jeho ministr Armand Calinescu. Stovky předních legionářů jsou poslány do koncentračních táborů, desetitisíce řadových legionářů jsou pozatýkány a uvězněny.

19. dubna 1938: Codreanu z podnětu profesora Iorgy odsouzen vojenským tribunálem v Bukurešti k šesti měsícům vězení, což je nejvyšší možný trest. Vláda již však v dané době shromažďovala podklady pro další soudní řízení, na jehož základě měl být Codreanu prohlášen vlastizrádcem, který se svou zemí pokoušel zaprodat nacistům a organizoval revoluci proti panujícímu režimu.

23. května 1938: Před totožným vojenským tribunálem v Bukurešti probíhá druhý proces proti Codreanovi. Veřejnost je vyloučena ze soudního řízení, vstup je povolen jedině zástupcům tisku.

27. května 1938: Vojenský tribunál vynáší rozsudek v druhém procesu proti Codreanovi, jenž je na základě vylhaných obvinění odsouzen k deseti létům těžké práce.

16. června 1938: Čelní legionáři, jež nebyli uvězněni, se chápou organizace hnutí. Ion Belgea znovuoživuje „nástupnický řád velení organizace.“ Jsou v něm zahrnuti Ion Belgea, lordache Nicoara, Horia Sima, Ion Antoniu, Constantin Papanace a Gheorge Dragomir-Jilava.

11. července 1938: Ion Belgea je zatčen, velení se ujímá Ion Antoniu. Po pár dnech je však zatčen i on, jeho místa se tudíž ujímá Constantin Papanace.

23. července 1938: Constantin Papanace je uvězněn, obratem je však zase propuštěn. I přesto však velení předává Horiu Simovi a prchá na venkov, kde se snaží ze své stopy setřást policejní zvědy.

8.-12. září 1938: Po celé zemi rostou jako houby po dešti nové koncentrační tábory, jež se následně plní legionáři, kteří jsou masově zatýkáni. Zbývající legionáři jsou štváni jako divá zvěř, mučeni a zabíjeni.

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

Začátek října 1938: Nastává druhá reorganizace velících složek organizace: Velení se nyní skládá z Vasile Cristesca, Alexandru Cantacuzina, otce Dumitresca-Borzy, Horia Simy, Constantina Papanaceho a Nicolae Petrasca.

Říjen 1938: Nastává měsíc manifestů a memorand ze strany legionářského velení, studentských organizací, úředních osob a dalších subjektů, volajících po ukončení teroru. Je voláno po revizi případu Cornelia Codreana, začíná však eskalovat konflikt mezi králem a národem v otázce zodpovědnosti.

10. listopadu 1938: Při příležitosti králova odjezdu na zahraniční cesty rozesílá legionářské velení komuniké, v němž je odhalen plán ministra Armanda Calinesca na zavraždění Cornelia Codreana.

13. listopadu 1938: Král Carol II. Odjíždí do Londýna a do Paříže.

30. listopadu 1938: Na přímý příkaz ministra vnitra Armanda Calinesca jsou v tanabeštském lese 30 km od Bukurešti při převozu z jednoho vězeňského zařízení do druhého policií zavražděni Corneliu Codreanu a členové akčních skupin „Nicadori“ a „Decemviri“.

1. prosince 1938: Je vydán manifest podepsaný Vasile Christescem a knězem Dumistrescu-Borsou, v němž jsou legionáři nabádáni ke klidu a sebekontrolě. Legionářské hnutí započíná nový, podzemní život. Zostřují se perzekuce, dochází k zatýkání a hromadným exekucím bez jakéhokoli práva na spravedlivý proces. Tenze mezi králem a vládou na jedné straně a národem stavícím se na odpor vůči nespravedlnostem a barbarským metodám na straně druhé začíná eskalovat a nebezpečně se blíží bodu varu.

15. prosince 1938: Tímto datem započíná exilový život legionářů. První z nich tajně prchají do Polska.

8. ledna 1939: Druhá skupina legionářů opouští rodnou zemi a následně rovněž překračuje polské hranice.

26. ledna 1939: Profesor Vasile Christescu je zavražděn policejními složkami.

4. února 1939: Horiu Sima společně se skupinou spolubojovníků překračuje maďarské hranice a o čtyři dny přijíždí do Berlína.

8. února 1939: Skupina legionářů složená z Enachea Nadoleana, Martina Vuca, Ghermana, Dragose Popoviciho, a Dr. Iona Iova, jež připravovala atentát na Codreanova vraha Armanda Calinesca je zatčena a všichni její členové jsou na místě zastřeleni. Jejich těla jsou následně naházena do kremační pece.

27. února 1939: Constantin Papanace spolu s několika dalšími legionáři utíká přes Československo do Berlína.

Květen 1939: V Berlíně se konstituuje nové legionářské velení, mezi jehož členy patří: otec Ion Dumistrescu-Borsa, Constantin Papanace, Horia Sima, Ion Victor Vojen, Victor Silaghli a Alexandru Constant.

21. září 1939: Kat legionářského hnutí Armand Calinescu je zabit skupinou devíti legionářů, jež si později vysloužila přezdívku „Rasbunatorii“ (Mstitelé). Jmenovitě jde o Miti Dumistresca, Cezara Popesca, Traiana Popesca, Nelu Moldoveana, Iona Ionesca, Iona Vasiliu, Marina Stanciulesca, Isaia Ovidia a Gheorge Paraschivesca. Po zabití tyrana legionáři ohlásí veřejnosti tento čin prostřednictvím rádia: „Armand Calinescu, předseda rady ministrů, byl zabit skupinou legionářů. Jsme synové Rumunska z **prahovského regionu** a vykonali jsme bolestnou nutnost. Potrestali jsme toho, z jehož popudu byl zavražděn velký Rumun Corneliu Zelea Codreanu.“

Poté se dobrovolně vzdali úřadům. Po osmihodinovém mučení byli zabiti policií, aniž by se dočkali soudního procesu. Jejich těla byla veřejně vystavena na náměstí před zraky ostatních občanů.

21.-22. Září 1939: Dochází k dalšímu velkému masakru. Nová vláda generále Argeseana nařizuje okamžité zastřelení všech vyšších legionářských šarží nacházejících se tou dobou v některém z rumunských koncentračních táborů či věznic. Z několika tisíc uvězněných legionářů jich v těchto dvou dnech zaplatí životem 252. Později tuto nejvyšší cenu zaplatí několik stovek dalších legionářů.

Leden 1940: Otec Dumistrescu-Borsa, Alexandru Constant a Victor Vojen rezignují na své posty v exilovém berlínském velitelském štábu a jejich pravomoce přecházejí na Horiu Simu a Constantina Papanaceho.

Leden-březen 1940: V Rumunsku je zformována legionářská delegace složená z Ilie Gameaty, Corneliu Georgesca, Radu Mironovici ho (všichni tři patří k zakládajícím členům hnutí), Augustina Bidiana a Dr. Vasile Noveana, která pokračuje ve vyjednávání s králem Carolem II., jež započalo v prosinci 1939.

28. března 1940: První legionářská delegace (konkrétně Radu Mironovici a Constantin Stoicanescu) přijíždí do Berlína s pověřením sjednat podmínky pro klid zbraní a vyjednat návrat legionářských uprchlíků.

2. května 1940: Druhá legionářská delegace zosobněná Constantinem Stoicanescem a Augustinem Bidianem doráží do Berlína. Horia Sima a Constantin Papanace odesílají dopisy určené králi Calolovi II., v nichž vysvětlují náhled legionářského hnutí na zahraniční politiku, postavený na antikomunistickém postoji.

5. května 1940: Horia Sima spolu se skupinou dalších legionářů opouští Německo a potají přijíždí do Rumunska, kde je 19. května zatčen.

13. června 1940: Horia Sima je propuštěn.

23. června 1940: Horia Sima je přijat na audienci ke králi Carolovi II.

3. července 1940: Padla Tatarescova vláda. Třem legionářům (Horiu Simovi, Dr. Vasile Noveanovi a Augustinu Bidianovi) se podaří zaujmout posty v novém Gigurtově kabinetu.

7. července 1940: Horia Sima rezignuje na svou novou pozici a je nahrazen jiným legionářem Radu Budisteanem.

Konec července 1940: Dochází ke vzniku „legionářského fóra“, jehož rozhodnutí mají být nenapadnutelné. Jeho řady tvoří: Horia Sima, plukovník Zavoianu, Popescu-Buzau, Aristotel Gheorgiu, Vasile Iasinschi, Corneliu Georgescu, Ilie Gameata, mile Lefter, prof. Traian Braileanu a Radu Mironovici.

16. srpna 1940: Je povolena hromadná legionářská audience u krále, jíž se účastní Horiu Sima, Corneliu Georgescu a Radu Mironovici, není však dosaženo žádného přijatelného výsledku.

3. září 1940: V návaznosti na manifest sepsaný 1. září, v němž Horia Sima volá po abdikaci krále Carola II., dochází k vlně proticarolistických demonstrací v centrech všech větších měst, během nichž je zabito osm legionářů.

4. září 1940: Generál Ion Antonescu je pověřen sestavením nové vlády.

5. září 1940: Generálu Antonescovi je svěřena absolutní moc. Ústava z roku 1938 pozbývá platnosti. Legionáři, jež byli uvězněni 3. září, jsou propuštěni.

6. září 1940: Král Carol II. abdikuje pod nátlakem legionářských sil. Legionářskému hnutí je dána možnost podílet se na vytvoření nové vlády. Téhož dne zasedá legionářské fórum, jež představuje hlavní rozhodovací orgán hnutí a ústy Cornelia Georgesca (jednoho ze zakladatelů legie) jmenuje Horiu Simu nástupcem Cornelia Codreana.

14. září 1940: Je vyhlášen tzv. „národní legionářský stát“. Ve vládě, jíž předsedá generál Antonescu zasedá i několik členů legionářského hnutí, jmenovitě:

Horia Sima - viceprezident

Vasile Iasinschi - ministr práce a veřejného zdraví

Traian Braileanu - ministr výchovy a vzdělávání

Ion Protopopescu - ministr pro hospodaření se státním majetkem

Michel Sturdza - ministr zahraničních věcí

Comliciu Georgescu - ministr kolonizace

Constantin Papanace - ministr financí

A.Constant - ministr propagandy

Horia Cosmovici - státní tajemník

generál Ion Petrovicescu - ministr zahraničních věcí

23. listopadu 1940: Legionářské Rumunsko se přidává k tripartitní smlouvě podepsané 27. Zářím Německem, Itálií a Japonskem.

25. listopadu 1940: V jihlavském vězení započínají práce na exhumaci Cornelia Codreana, „Nicadorů“ a „Decemvirů“, kteří byli 29. a 30. listopadu 1938 zavražděni na rozkaz Armanda Calinesca s tichým souhlasem vlády a krále Carola II.

27. listopadu 1940: Dav legionářů podílejících se na těchto pracích se při spatření ostatků jejich velkého vůdce a dalších mučedníků nedokáže ovládnout a v záchvatu vzteku popraví 64 představitelů minulých politických režimů, kteří jsou tou dobou v Jilavě uvězněni z důvodu mučení a masakrování legionářské mládeže.

29. listopadu 1940: Generál Antonescu podniká oficiální kroky směřující k vyhnání členů legionářského hnutí z vládních řad.

12. ledna 1941: Generál Antonescu se snaží zasadit ránu do srdce legionářského hnutí návrhem na jmenování Vasile Iasinschiho, tou dobou ministra veřejného zdraví, velitelem legionářského hnutí. Generál tento návrh pronáší před ministrem financí Constantinem Papanacem, byl však samozřejmě zdvořile odmítnut.

13. ledna 1941: Legionářské kruhy se dozvídají, že generál se již delší dobu chystá na setkání s Hitlerem a nazítrí má odcestovat do Berlína, kde se mají oba muži osobně setkat. Ještě téhož dne přichází telegram z Berlína vznášející požadavek účasti Horia Simy na zmíněné konferenci. Legionářský vůdce však po poradě s ostatními vysokými činovníky hnutí tak odmítl učinit, neboť se o celé záležitosti dozvěděl příliš pozdě.

14. ledna 1941: Generál Antonescu probírá na setkání s Hitlerem možnost rumunské účasti v případné válce se SSSR. Vypadá to, že je této možnosti za určitých okolností nakloněn. Jednou z jeho podmínek je německá neutralita v otázce srovnání účtů mezi ním a legionářským hnutím. Jeho hlavním argumentem je, že celá armáda je na jeho straně a je připravena jej následovat. Vývoj příštích událostí ukazuje, že zmíněný argument měl pro Hitlerovy kalkulace větší váhu nežli ideologická blízkost legionářského hnutí a jeho duchovní vliv na rumunský národ. Způsob, jakým generál Antonescu celý problém předestřel, svědčí o tom, že v krátké době plánoval podniknout proti legionářskému hnutí patřičné kroky.

15. ledna 1941: Generál se vrací zpět do země. Chápe se běžné agendy, aniž by viceprezidenta rady státu a předsedu legionářského hnutí v jedné osobě Horia Simu jakkoli

informoval o obsahu schůzky s führerem. Téhož dne je rumunský velvyslanec v Berlíně Constantin Graceanu povolán do Bukurešti na “konzultaci.” Mazanost tohoto kroku vyplynula na povrch až o něco později. Generál Antonescu totiž zamýšlel odvolat několik legionářských ministrů, což mělo být prvním dějstvím plánovaného státního převratu. Bylo tedy nezbytné, aby si nikdo z Berlína nemohl stěžovat ministru zahraničních věcí a protestovat proti užití síly.

16. ledna 1941: Vyplovává na povrch, že německá ambasáda na rozkaz velvyslance Fabricia (otevřeného nepřítele legionářského hnutí) rozšiřuje falešné zprávy o negativním klimatu v zemi zapříčiněném postojem legionářů. Falešná obvinění jdou tak daleko, že se má za to, že ve všech velkých městech se legionáři potýkají s armádou; že jejich chování vyvolává v řadách populace obavy; že armáda již nadále není schopná se vypořádat nestydatostmi a provokacemi legionářských oddílů, a že generálu Antonescovi nezbyde nic jiného než přikročit k mimořádným opatřením. Tyto zprávy se šíří rychlostí světla. Generál jim dopřává sluchu čekaje na psychologický zvrat veřejného mínění a tím i vhodný moment k zahájení své politicko-vojenské ofenzívy. Rovněž německá ambasáda je lačná těchto novinek (jež ostatně sama rozšiřuje) a následně je ve formě pomluv na adresu legionářského hnutí přeposílá do Berlína. Legionářské hnutí je podle nich nedisciplinované a neschopné čelit vyhoceným politickým momentům, přičemž lze vyslovit pochybnost, že bude Říši užitečné při tažení v SSSR. Legionářské hnutí muselo být jednoduše zdiskreditováno jak v Rumunsku, tak i v Německu, aby nastala ta správná chvíle pro generálův autoritativní zásah.

17.-18. ledna 1941: Zatímco se legionářští ministři nic zlého netuše věnují každodenním aktivitám, generál Antonescu spolu se silami, jež jej podporují, činí poslední nezbytné kroky zajišťující úspěch státního převratu ujišťuje se, že všechna vina padne na legionářské hlavy.

19. ledna 1941: Je zavražděn německý major Doring, velitel vojenského transportu do Bulharska. Antilegionářská koalice připravující státní převrat se okamžitě nechává slyšet, že k realizaci tohoto činu došlo z důvodu mnoha pochybení ze strany ministra vnitra, generála Petrovicesca. Dosáhla tím dvojího vítězství: byla to ideální záminka pro odstranění legionáře z jednoho z nejdůležitějších ministerských postů a zároveň se jednalo o výjimečně dobrou příležitost k rozzlobení Hitlera, jehož hněv se následně měl obrátit proti hnutí.

Když byl vrah uvězněn a vyšlo najevo, že se ve skutečnosti jednalo o Řeka, jenž do Rumunska přicestoval na vlastní pas, bylo již příliš pozdě na opětovný zvrat veřejného mínění a pozměnění tónu zpráv směřujících do Berlína. Generál Antonescu osobně rozpouští „komisi pro romanizaci“ skládající se výhradně z legionářů.

20. ledna 1940: Generál Antonescu podniká sérii protilegionářských výpadů, aniž by je předem konzultoval s radou ministrů, což jednoznačně nahrává myšlence, že státní převrat byl již dlouho na spadnutí. Odvolává generála Petrovicesca z pozice ministra vnitra bez sebemenšího varování či důvodu. Ministr zahraničních věcí Michel Sturdza již byl podobným způsobem odvolán 8. prosince 1940. Eliminace ministra vnitra dovršuje dobře připravený plán, jehož důsledky na sebe nenechají dlouho čekat.

Jestliže v legionářských kruzích dříve převládalo přesvědčení, že propuštění ministra vnitra

Michela Studrzy bylo jedním z generálových občasných vrtochů, jenž z dlouhodobého hlediska nebude mít většího významu, propuštění generála Petrovicesca je probralo z letargie. Jednalo se o vsutku nemístný tah. V Bukurešti vypukly velké protestní akce.

Generál Antonescu , aby zvýšil šance na své vítězství, svolal na následující den do Bukurešti legionářské prefekty z celé země, údajně z administrativních důvodů. Velká většina z těchto prefektů bude následně uvězněna, obžalována a odsouzena.

21. ledna 1941: Zatímco prefekti se sjíždějí do hlavního města v dobré víře, že se jedou zúčastnit administrativního kongresu, jejich místa zauímají armádní prefekti. Jejich seznam byl již připraven několik dní předem. Převzetí prefektur proběhlo vojenskou cestou bez jakéhokoli náznaku pravidel běžných při předávání úřadů - jak tomu ostatně bývá zvykem při každém puči.

Další dva legionáři jsou propuštěni ze svých postů čistě z vůle generála Antonesca: tentokrát se jedná o náčelníka tajných služeb Alecu Ghicu a náčelníka bukureštské policie Radu Mironoviciho. Jedná se o další neklamný důkaz generálových opravdových záměrů.

Zpráva o propuštění generála Petrovicesca se šíří po celé zemi, část legionářů dokonce vyprovokuje k reakci. V místech, kde se byli schopni shromáždit, se zabarikádovali a vzdorovali armádním silám.

Článek *The Legionary Movement in Romania* byl převzat ze stránek vydavatelství **Wermod and Wermod**.